

**FPT SCHOOL OF BUSINESS
& TECHNOLOGY**

Digital Signal Processing

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Phd. Trần Thanh Trúc

M3 - Lý thuyết: Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Nội dung

- Sóng âm thanh
- Các đặc tính cơ bản của audio:
  - Rms, spectral centroid
- Chuyển đổi audio:
  - Chuyển đổi Fourier và STFT
  - Chuyển đổi Spectrograms
- Thư viện cần dùng: librosa

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Mục tiêu

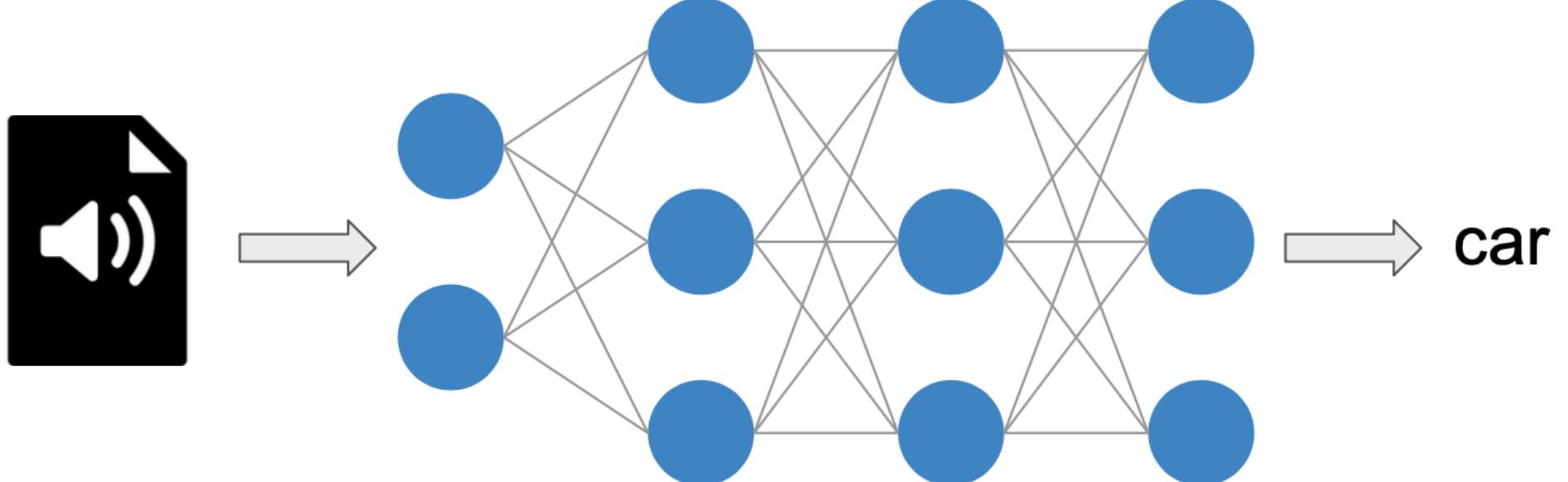
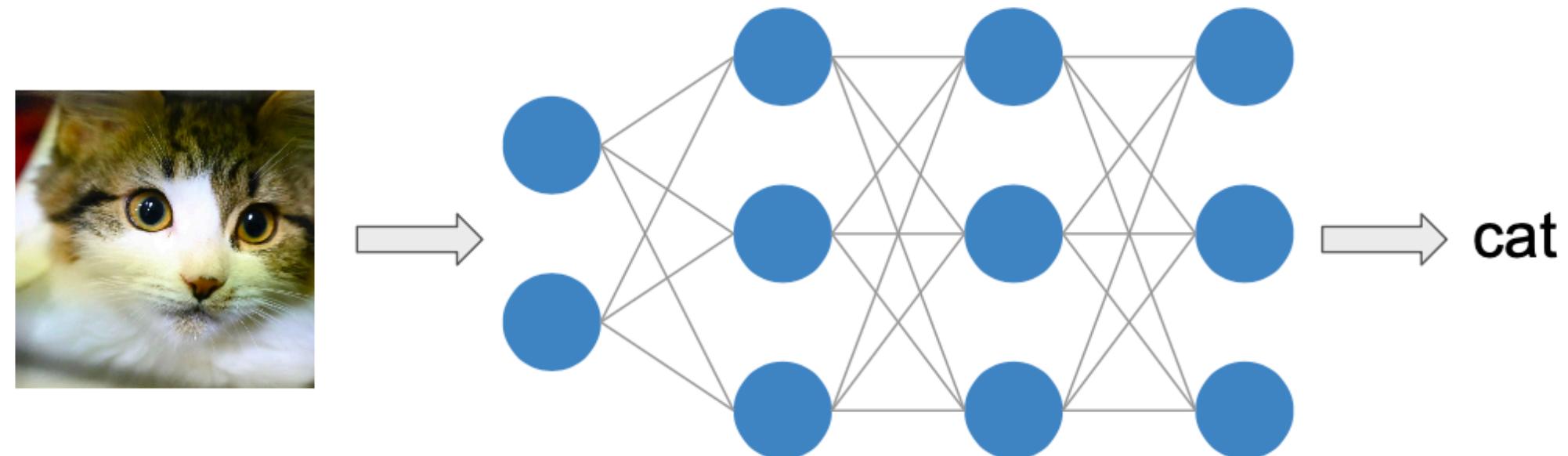

- Hiểu biết sâu hơn về dữ liệu audio
- Biết về đặc tính tần số/thời gian của audio
- Trích các đặc tính của âm thanh thô
- Biết được các đặc tính nào có thể sử dụng cho học máy
- Sử dụng thư viện librosa

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Các ứng dụng sử dụng thuộc tính của tín hiệu audio

Bài toán phân loại audio

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Các ứng dụng sử dụng thuộc tính của tín hiệu audio

- Một số ứng dụng dựa vào tín hiệu audio
  - Phân loại audio
  - Nhận dạng giọng nói
  - Khử nhiễu audio
  - Trích thông tin từ audio: âm thanh nhạc cụ, phân loại mood, ...

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Đặc tính công suất, cường độ của audio

- **Công suất audio** = công suất tại nơi phát âm thanh (đơn vị Watt)
- **Cường độ âm thanh** = công suất đo được tại điểm thu /m² (đơn vị đo W/m²)
- **Ngưỡng nghe** của tai người (ngưỡng thấp):

$$TOH = 10^{-12} \text{W/m}^2$$

- **Ngưỡng chói tai** (chịu đựng)

$$TOP = 10 \text{W/m}^2$$

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Mức cường độ

- Mức cường độ (intensity level)
  - Được ở thang logarithm
  - Được đo bằng decibels (dB)
  - Được sử dụng để xác định mức TOH

$$I_{dB} = 10 \cdot \log_{10} \left(\frac{I}{I_{TOH}} \right) \text{ (dB)}$$

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Mức cường độ

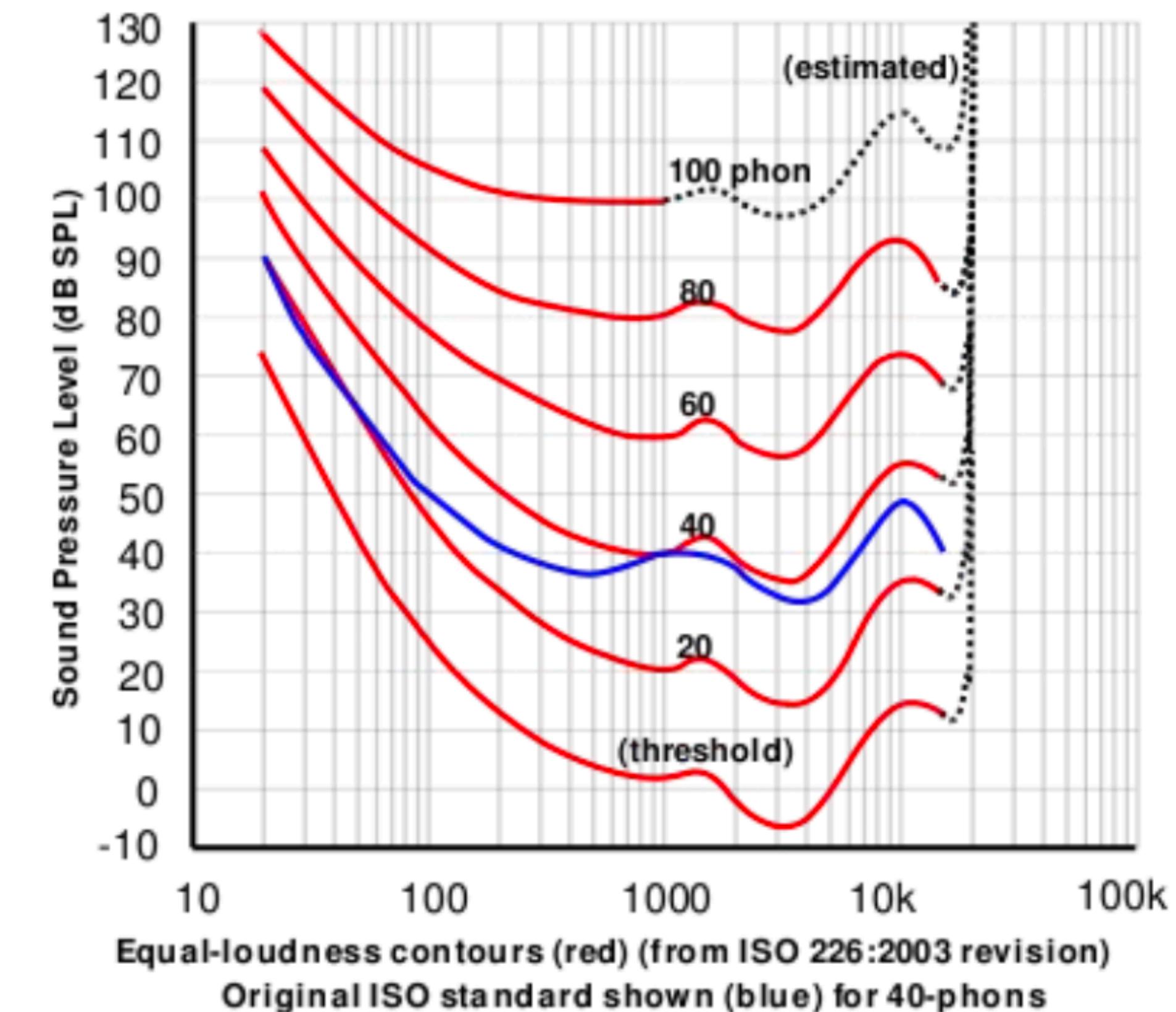
Source	Intensity	Intensity level	$\times$ TOH
Threshold of hearing (TOH)	10^{-12}	0 dB	1
Whisper	10^{-10}	20 dB	10^2
Pianissimo	10^{-8}	40 dB	10^4
Normal conversation	10^{-6}	60 dB	10^6
Fortissimo	10^{-2}	100 dB	10^{10}
Threshold of pain	10	130 dB	10^{13}
Jet take-off	10^2	140 dB	10^{14}
Instant perforation of eardrum	10^4	160 dB	10^{16}

Table 1.1 from [Müller, FMP, Springer 2015]

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Độ ồn (Loudness)

- Là khái niệm có tính cảm nhận chủ quan về cường độ audio
- Phụ thuộc vào thời gian tồn tại, tần suất lặp lại của audio
- Phụ thuộc vào độ tuổi
- Đo bằng đại lượng *phons*

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Âm sắc (Timbre)

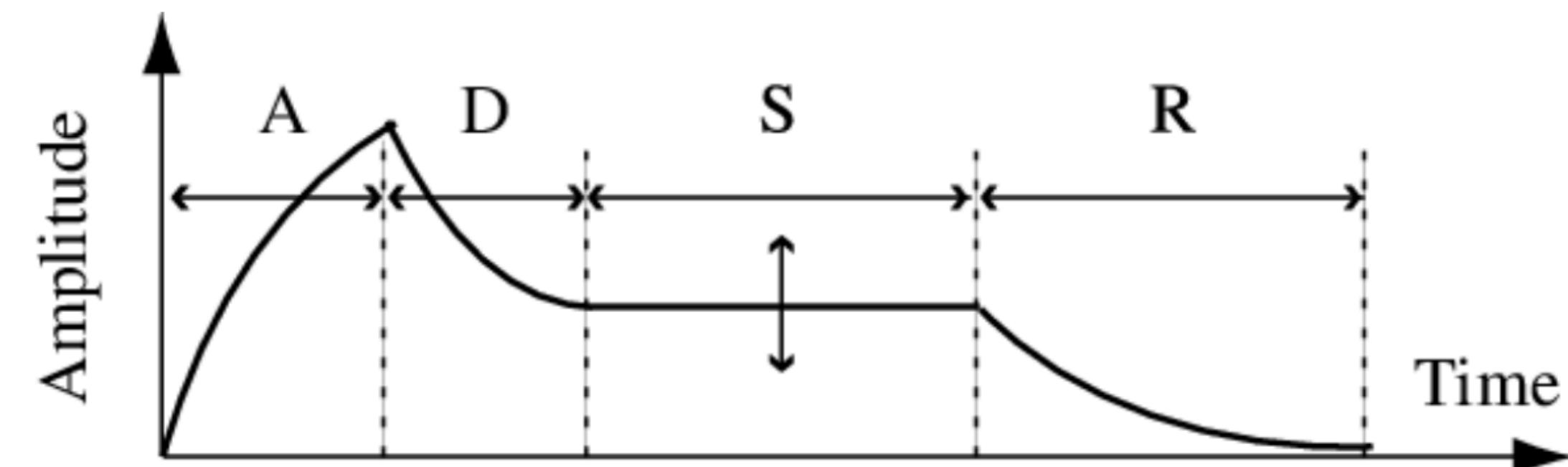

- Âm sắc = màu sắc của audio
- Âm sắc thể hiện sự khác nhau giữa 2 âm với cùng cường độ, tần số và thời lượng
- Thể hiện bằng các từ như: âm sáng, tối, buồn, hùng hồn, ấm áp
- Âm sắc được hình thành từ nhiều chiều khác:
  - Biên âm thanh (sound envelope)
  - cái hài âm thanh
  - Điều chế tần số, biên độ

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Biên âm thanh

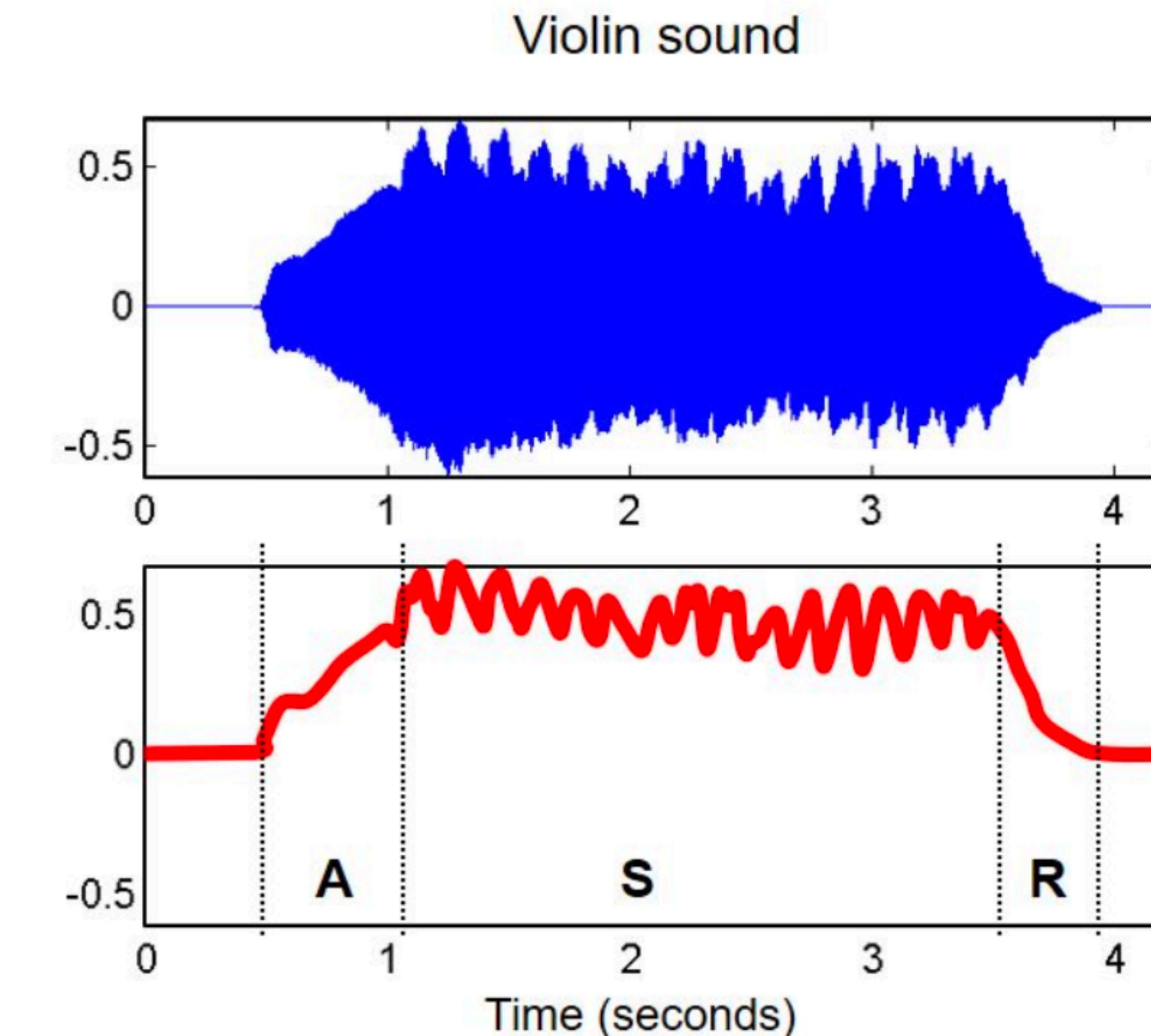
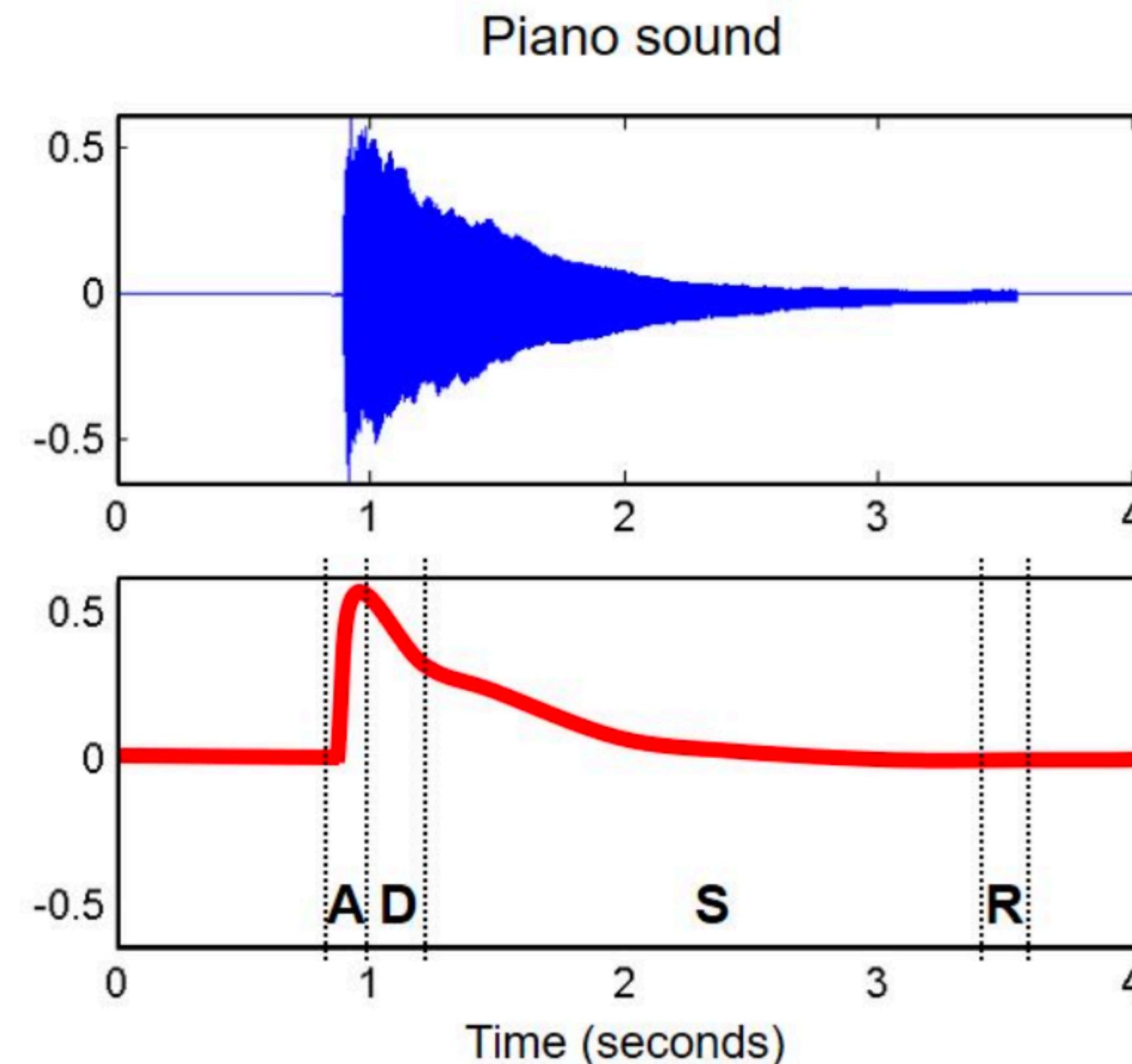
- Được phân thành: Attack - Decay - Sustain - Release (ADSR)

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Biên âm thanh

- Được phân thành: Attack - Decay - Sustain - Release (ADSR)

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Âm thanh phức hợp

- Audio phức hợp = chồng chập nhiều sóng sin. Trong đó chỉ có một phần sóng sin chứa âm thanh mong muốn.
- Phần âm thanh thấp nhất được gọi là tần số cơ bản
- Các hài âm thanh khác là các bộ số của tần số cơ bản
$$f_1 = 440, f_2 = 2 \cdot 440 = 880, f_3 = 3 \cdot 440 = 1320, \dots$$
- Các âm thanh phức hợp không hài hòa sẽ chứa các tần số không còn là bộ số của tần số cơ bản

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

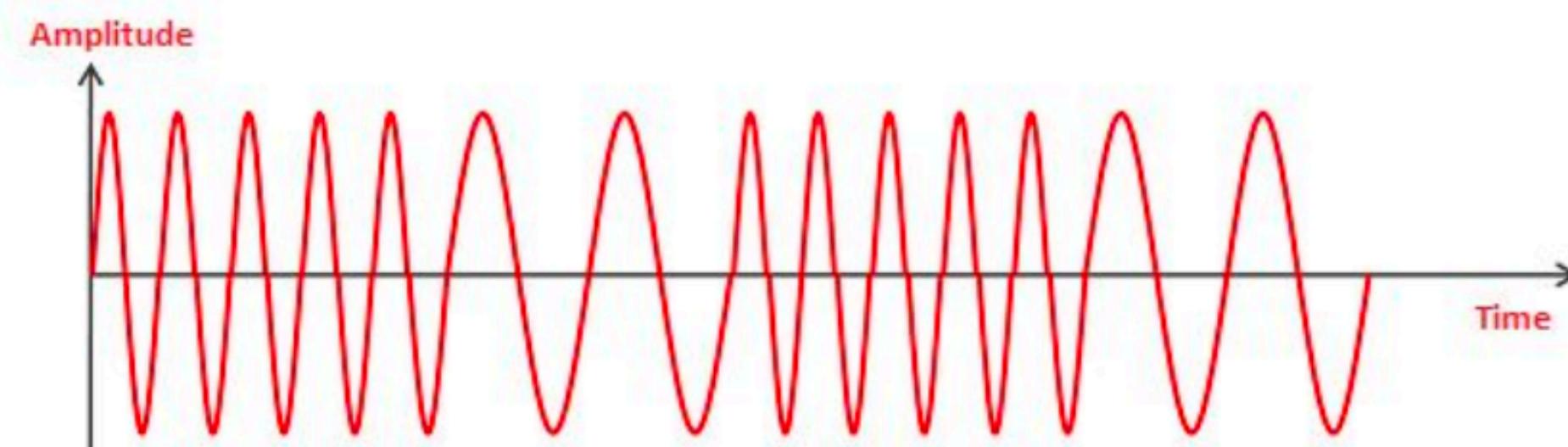
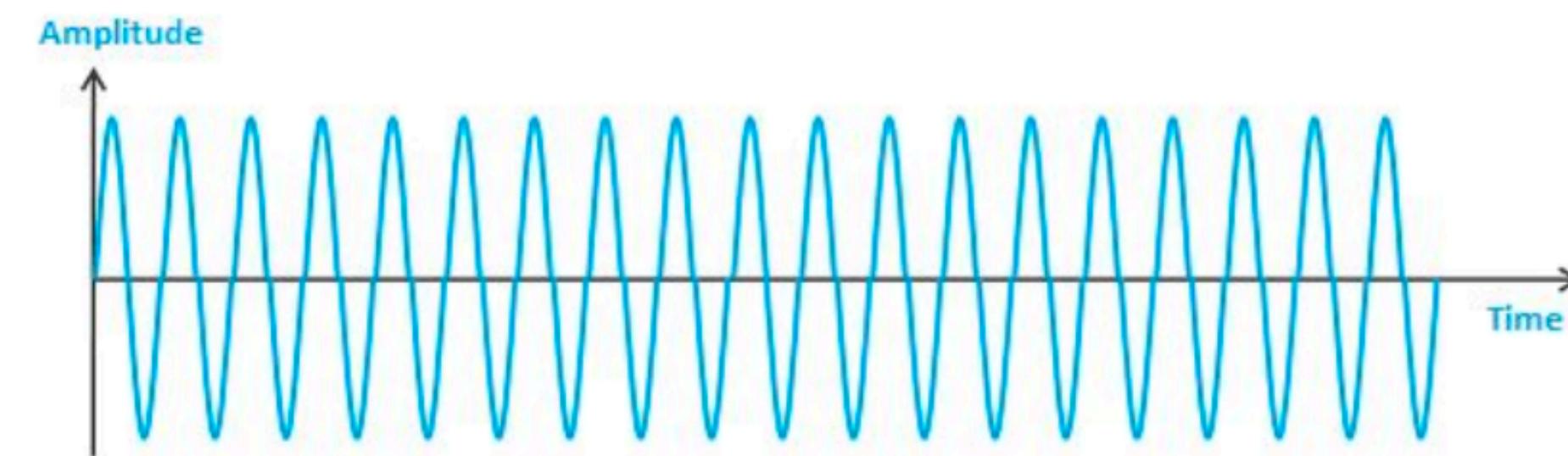
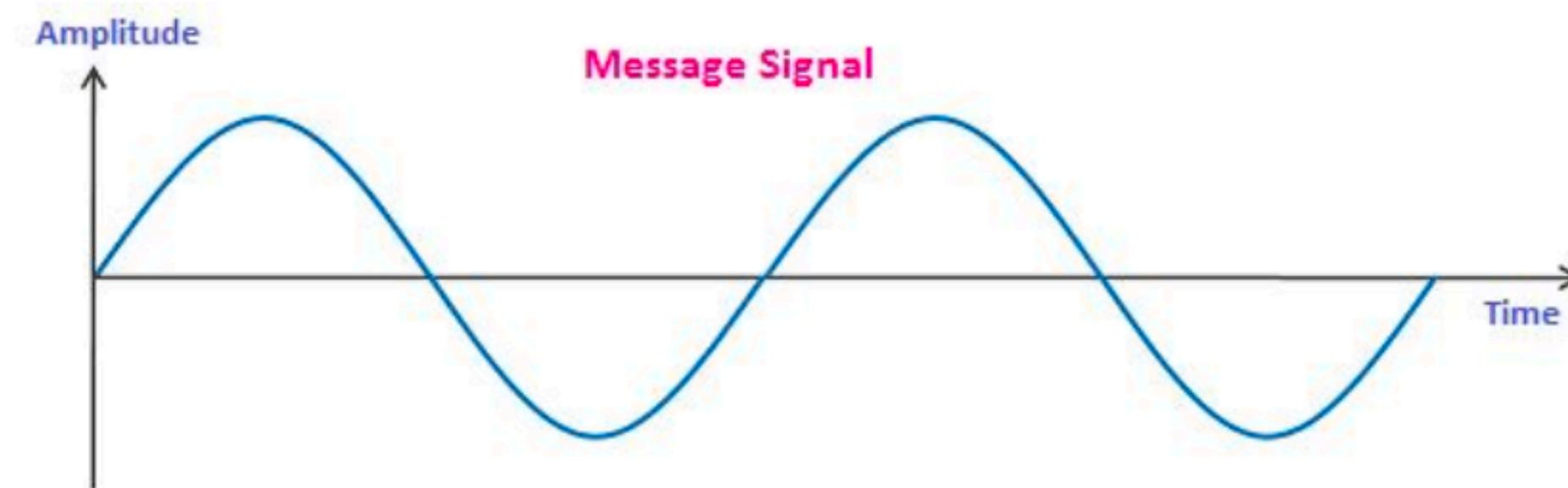
Âm thanh phức hợp

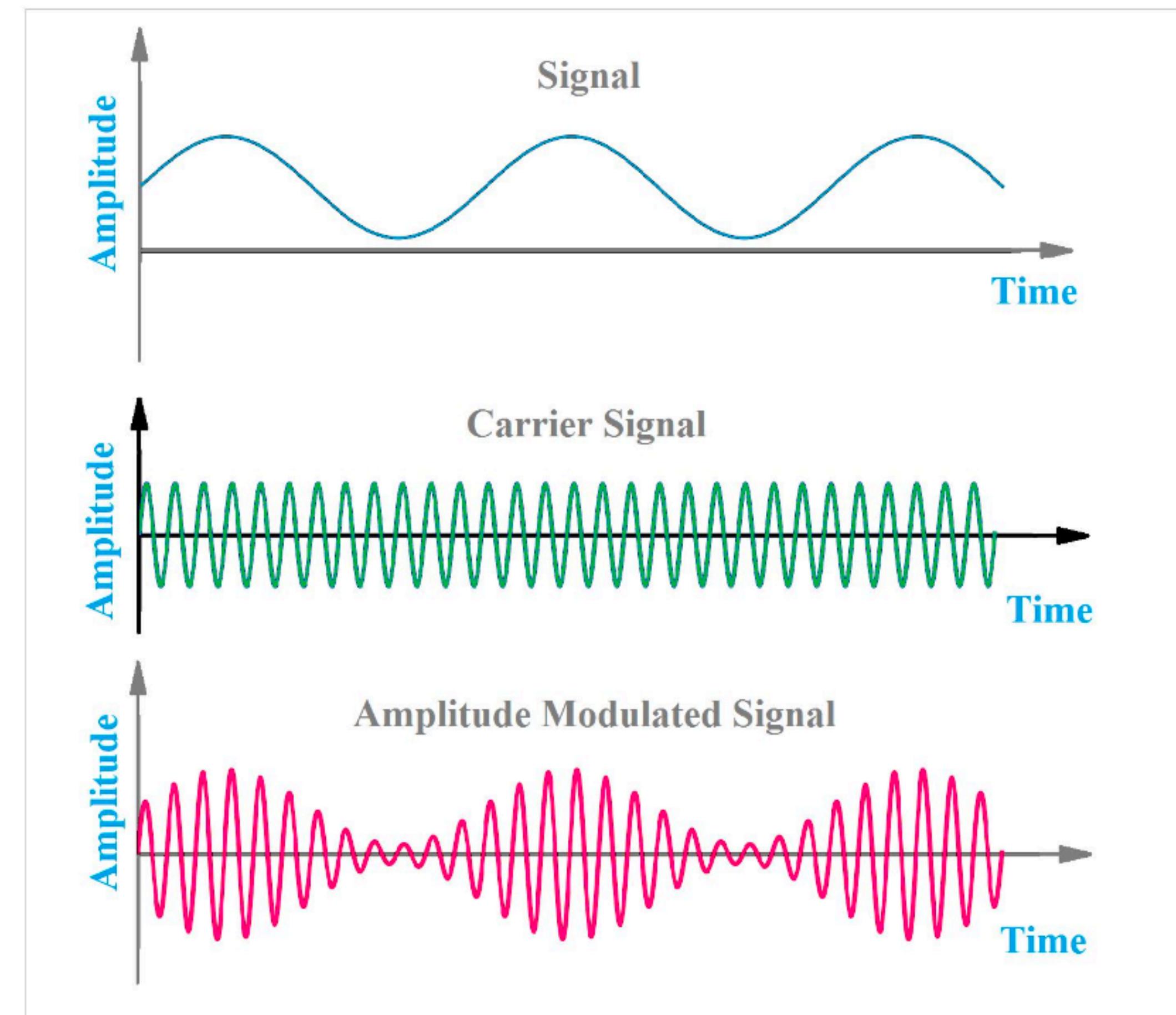
Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Điều chế tần số

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Điều chế biên độ

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Audio số chuẩn hiện nay

$$f_{\text{Nyquist}} = 22050 \text{ Hz}$$

$$f_{\text{sampling}} = 2 \times f_{\text{Nyquist}} = 44100 \text{ Hz}$$

Encoding bit-length = 16 bits/ sample

$$\text{SQNR} = 6.02 \times Q = 16dB$$

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Các thuộc tính được sử dụng trong học máy

- Phân loại các thuộc tính audio
  - Các mức độ về abstraction
  - Phạm vi về thời gian
  - Về các thể loại nhạc
  - Miền tín hiệu
  - Các giải pháp về học máy

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Phân loại các thuộc tính audio > Mức độ abstraction

- Mức abstract cao
  - Ví dụ: nhạc cụ, thể loại nhạc (genre: rock, jazz,...), key (dạng midi), tempo, giai điệu, hợp âm (chord), mood
- Mức abstract trung bình
  - Ví dụ: pitch (cao độ của nốt nhạc), tiếng beat (nhịp), onset (thời điểm bắt đầu của bản nhạc, âm thanh), mô hình biến đổi (fluctuation pattern), đặc trưng MFCC.
- Mức abstract thấp:
  - Đường bao biên độ, năng lượng, tâm phổ audio (spectral centroid), dòng phổ (spectral flux), mức chuyển đổi zero (zero-crossing rate)

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Phân loại các thuộc tính audio > Phạm vi về thời gian

- Phạm vi về thời gian (temporal scope)
  - Phạm vi tức thời (trong khoảng 50ms)
  - Mức đoạn (segment level) (vài dây)
  - Mức toàn thể (cả bài nhạc)

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

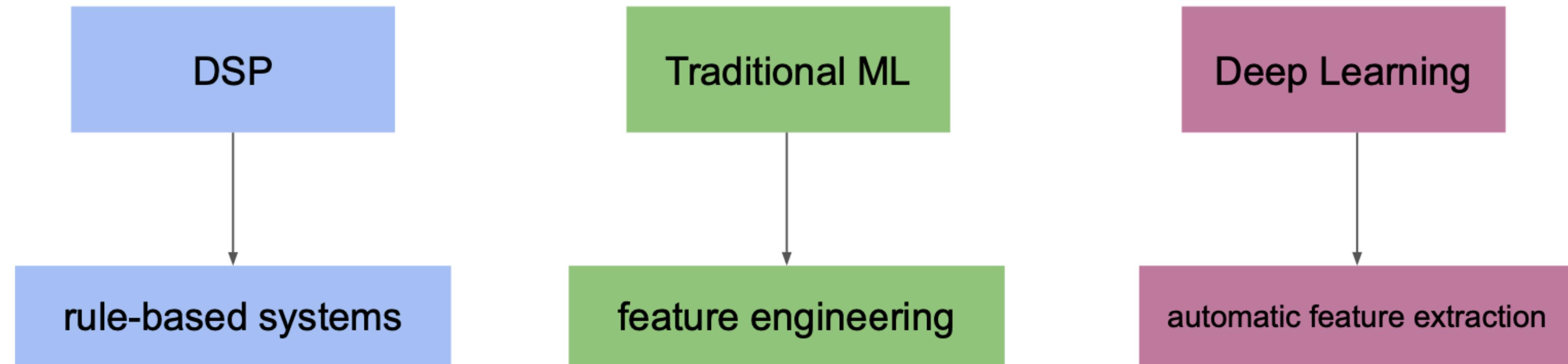
Phân loại các thuộc tính audio > Phạm vi về âm nhạc (music)

- Phạm vi về âm nhạc:
  - Nhịp điệu (beat)
  - Âm sắc (timbre)
  - Nốt chính (pitch)
  - Hoà âm (harmony)
  - ....

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

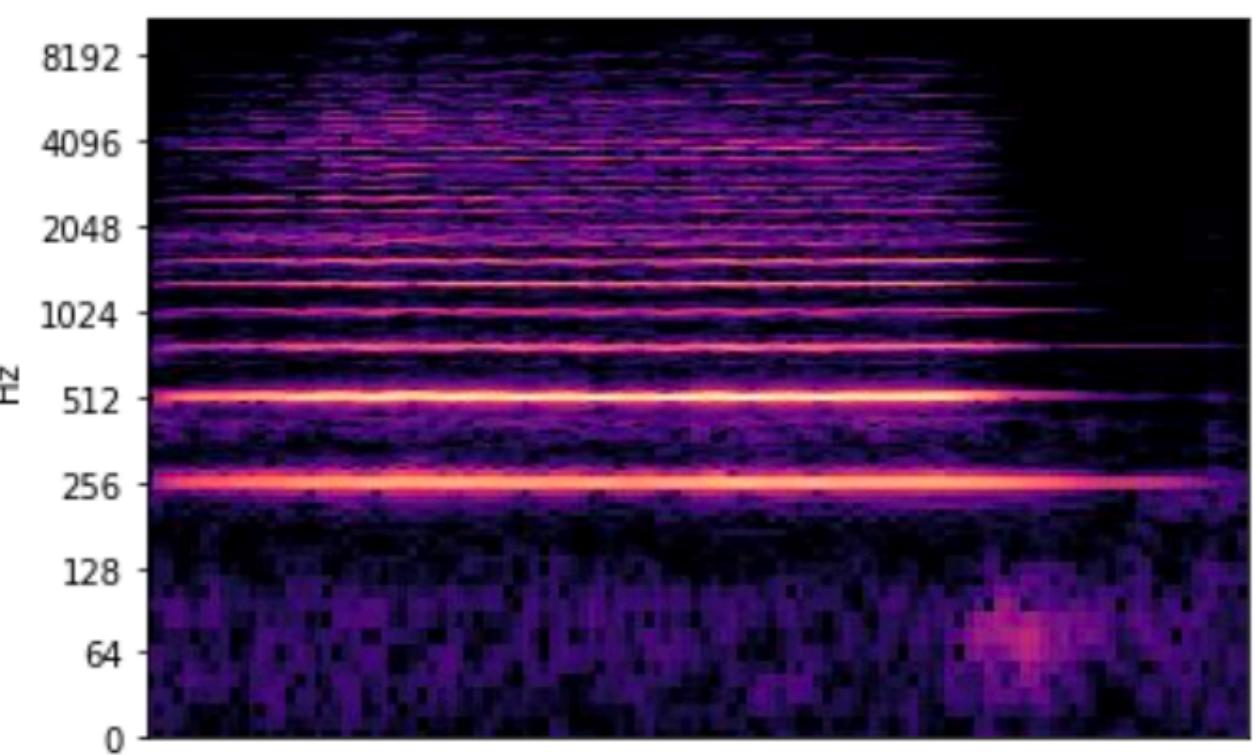
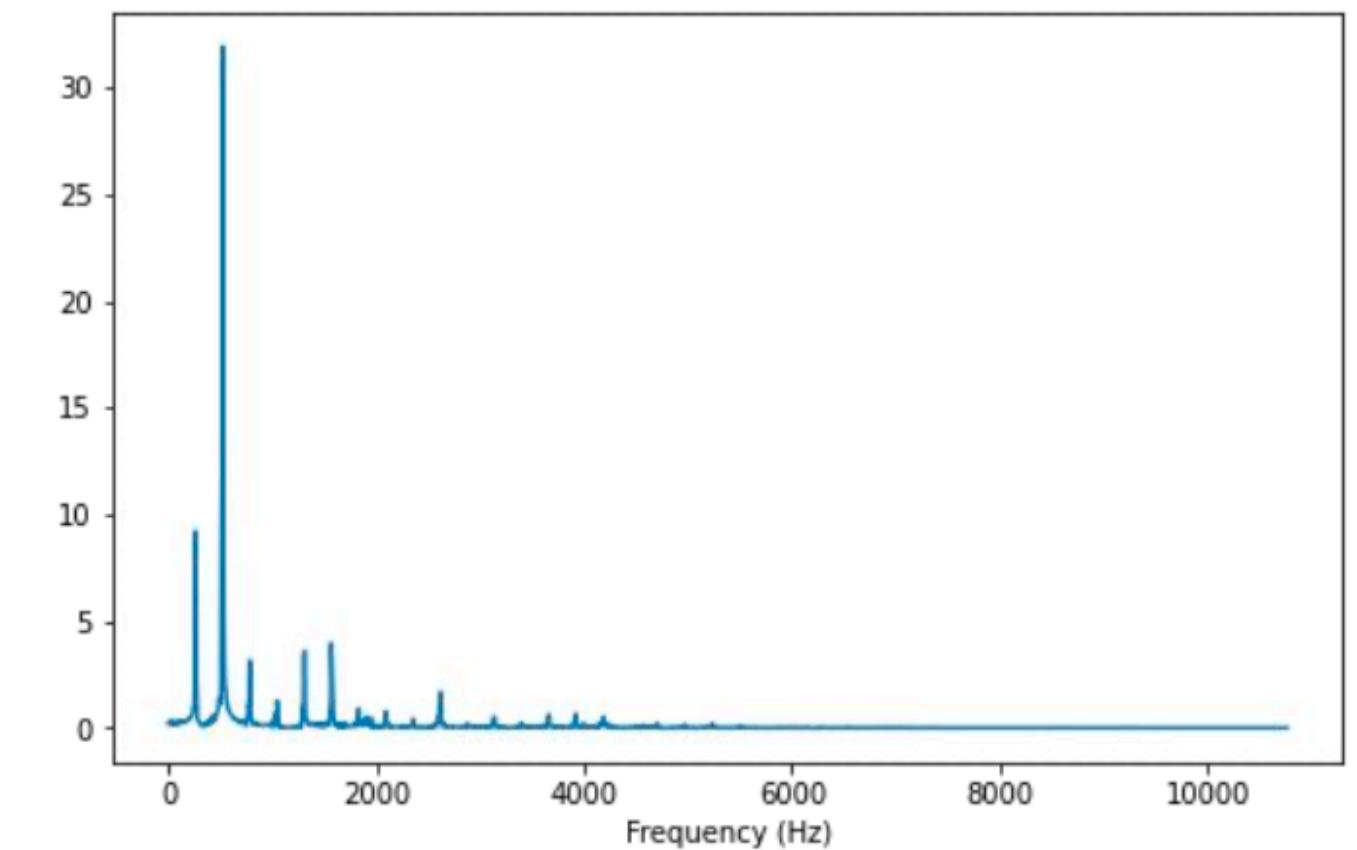
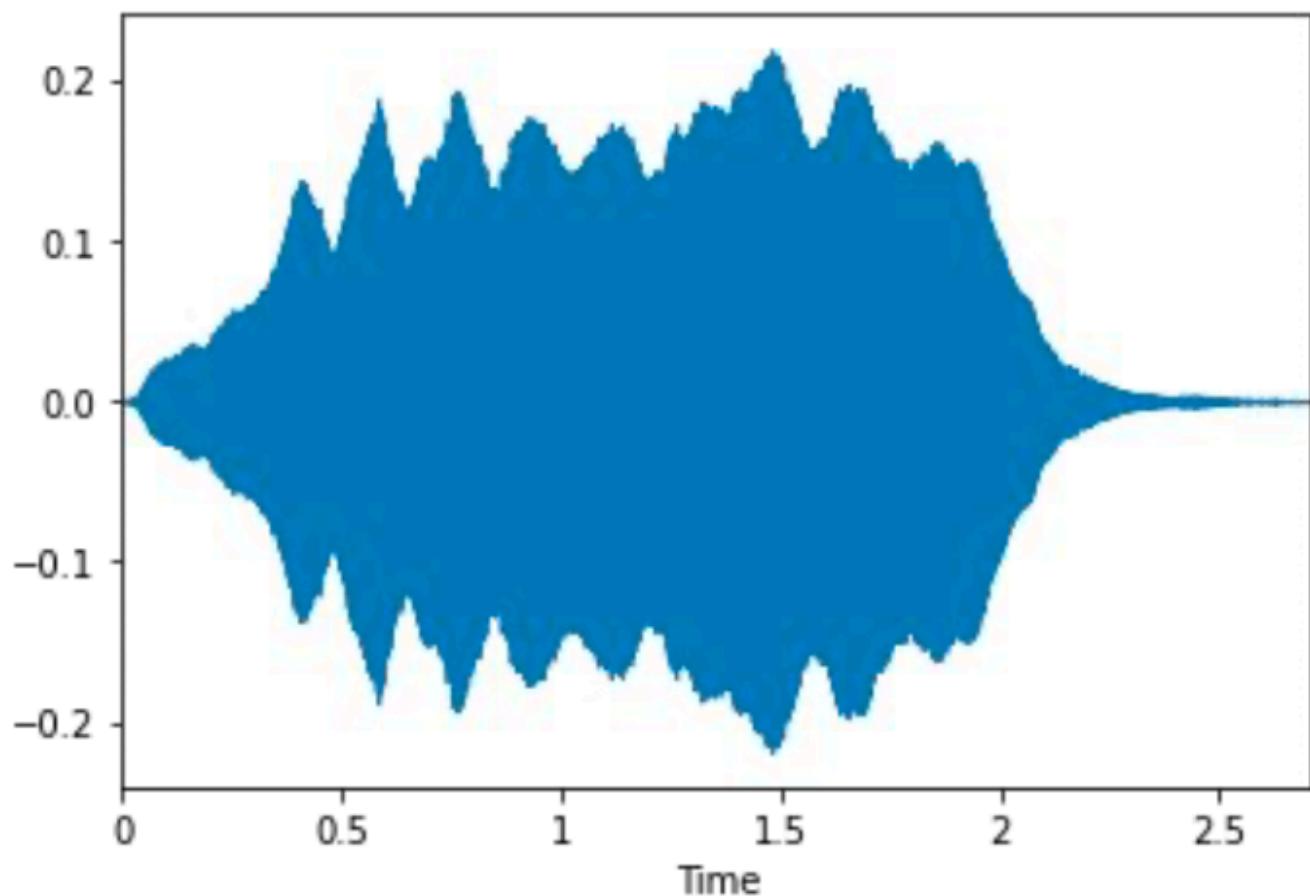
Đặc tính âm thanh sử dụng vào AI

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Phạm vi miền tín hiệu

- Miền thời gian
- Miền tần số
  - Công suất in band
  - Tâm phổ
  - Dòng phổ
- Biểu diễn dạng time-frequency
  - Spectrogram
  - Mel-Spectrogram
  - Constant-Q-Transform

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Đặc tính âm thanh sử dụng vào AI > Học máy truyền thống

- Đặc tính sử dụng trong học máy truyền thống

- Amplitude envelope
- Root-mean square energy
- Zero crossing rate
- Band energy ratio
- Spectral centroid
- Spectral flux
- Spectral spread
- Spectral roll-off

Amplitude envelope
Zero crossing rate
Spectral flux

Traditional
ML algorithm

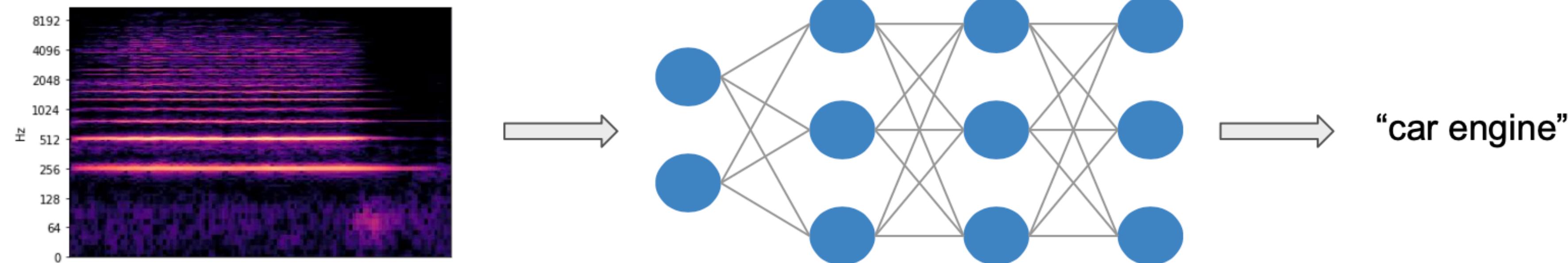

“car engine”

Các thuộc tính của tín hiệu Audio

Đặc tính âm thanh sử dụng vào AI

- Đặc tính sử dụng vào học sâu

Quiz :

Quiz

Nội dung

- Các lý thuyết cơ sở về audio